

дозволяють істотним чином впливати на процес проектування, дозволяючи, наприклад, імітувати моделі реальних процесів.

Параметри і можливі форми організованої самостійної роботи студентів.

Основні форми організації самостійної роботи студентів у вітчизняних і зарубіжних вищих навчальних закладах по суті не мають відмінностей і визначаються наступними параметрами:

- зміст навчальної дисципліни;
- рівень освіти і міра підготовленості студентів;
- необхідність впорядкування навантаження студентів при самостійній роботі.

Виходячи з цих параметрів, можуть бути запропоновані наступні форми ОргСРС: а) реферати (з дисциплін гуманітарного і соціально-економічного блоку); б) семестрові завдання (із загально технічних і спеціальних дисциплін); в) курсові роботи (із загально технічних і спеціальних дисциплін); г) курсові проекти; д) атестаційні роботи бакалавра, фахівця, магістра.

Це дозволить:

- змінити саму форму подання матеріалу і відступити від традиц. «лекція-практика»;
- викладачеві працювати з окремою навчальною групою, що дозволяє оцінити рівень підготовки кожного студента в результаті самостійного попереднього вивчення матеріалу;
- студентам самостійно вивчити навчальний посібник у поєднанні з аудиторною роботою з викладачем, причому визначення питомої ваги кожної з них залишене на розсуд викладача.

Білоконь І. В., канд. екон. наук, доц.
кафедри регіональної економіки

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО СИСТЕМНОГО НАВЧАННЯ

Розвиток економіки країни та забезпечення її стійкого соціально-економічного розвитку в значній мірі залежить від рівня підготовки та якісних характеристик людського капіталу, який формується у сфері освіти.

Оскільки основні знання студенти одержують в аудиторіях, то основними носіями цих знань залишаються педагоги, викладачі

(від асистента до професора). Важливими завданнями для них є підвищення мотивації студентів до системного навчання та пошук нових шляхів набуття студентами практичних компетенцій. Для цього потрібно розширити досвід застосування інноваційних технологій, організації та проведення лекційних, семінарських, практичних та індивідуальних занять. Враховуючи це, викладачами кафедри регіональної економіки на лекціях широко використовуються наукові розробки вітчизняних і зарубіжних учених з проблем регіонально-просторового розвитку та ефективного використання економічного потенціалу регіонів.

Для підвищення мотивації студентів до системного навчання велике значення має надання можливості студентам на семінарських заняттях, крім обов'язкових завдань, вибирати для себе творчі, аналітичні, розрахункові та інші форми завдань. Їх виконання вимагає від студента ознайомлення з новими досягненнями науки і практики, широко використовувати статистичні дані, аналізувати їх, робити свої висновки та пропонувати шляхи покращення економічної, соціальної і екологічної — в залежності від теми завдання, ситуацій, як у територіальному, так і галузевому розрізах. У навчально-методичних посібниках з дисциплін кафедри по всіх темах подаються творчі, навчальні, тестові завдання. Їх виконання вимагає від студента не лише простого опису явище, але й ґрунтовного аналізу з використанням фактичних і статистичних матеріалів у динаміці за 5—10 і більше років. За необхідності студенти роблять певні розрахунки, діаграми, графіки, які дозволяють суттєво поглибити розкриття поставлених питань. Від глибини і широти визначених питань теми завдання, здатності чітко, грамотно і в логічній послідовності формувати свою думку, уміння мислити асоціативно, володіння економічною термінологією, вміння аргументувати свої аналітичні висновки, робити необхідні додаткові розрахунки з вибраної теми завдання та шляхи покращення соціально-економічної і екологічної ситуації залежить оцінка виконаної роботи. Крім цього, під час оцінювання виконаної роботи студентом приймаються до уваги використані джерела інформації: сучасні підручники, навчальні посібники, монографії, довідники, наукова і науково-популярна література, статистичні довідники, атласи тощо.

Для глибшого засвоєння теоретичних тем з дисциплін кафедри проводяться проблемні лекції. Для цього використовується наочний матеріал у вигляді схем, графіків, порівняльних таблиць, діаграм з використанням мультимедійних презентацій.

Важливе місце в підвищенні мотивації студентів до системного навчання займають семінари-дискусії з найгостріших сучасних про-

блем регіональної економіки, які дозволяють студентам приймати активну участь в аргументації своїх і шляхів вирішення важливих питань з проблем регіонального розвитку України. Ці форми проведення семінарів найдоцільніше використовувати у вивченні таких тем, як «Проблеми сучасної демографічної ситуації в Україні»; «Проблеми вдосконалення територіальної структури господарства депресивних територій України» та ін.

Значно підвищують мотивацію студентів до системного навчання такі форми сучасних технологій активізації навчального процесу як експрес-опитування, міні- або тест-контролі. Застосування цих форм забезпечує постійний та активний контроль знань, оскільки вони дозволяють опитувати всіх студентів на кожному семінарі.

Сучасні технології активізації навчання суттєво підвищують мотивацій студентів до системного навчання та розширюють їхні компетенції.

Блудова Т. В., д-р екон. наук, професор,
Магда О. В., канд. фіз.-мат. наук, доц.,
кафедра вищої математики

ФОРМА ДИСПУТУ ЯК ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА

*Мощной цепью доказательств,
Силой многих аргументов
И цитатами — конечно,
Из бесспорных документов...*

Генрих Гейне «Диспут»

Серед основних форм навчальної діяльності в КНЕУ виділяють лекцію, семінарські, практичні та лабораторні заняття, диспут, конференцію, залік, іспит, факультативні заняття, консультації. Форма проведення заняття обирається залежно від цілей, завдань, методів, стандартів освіти. Розуміння суті форм навчальної діяльності дозволить правильно підготуватися до заняття і найбільш успішно освоїти вимоги робочих програм з математичних дисциплін. Практичні заняття — форма навчального процесу, побудована на самостійному вивченні студен-